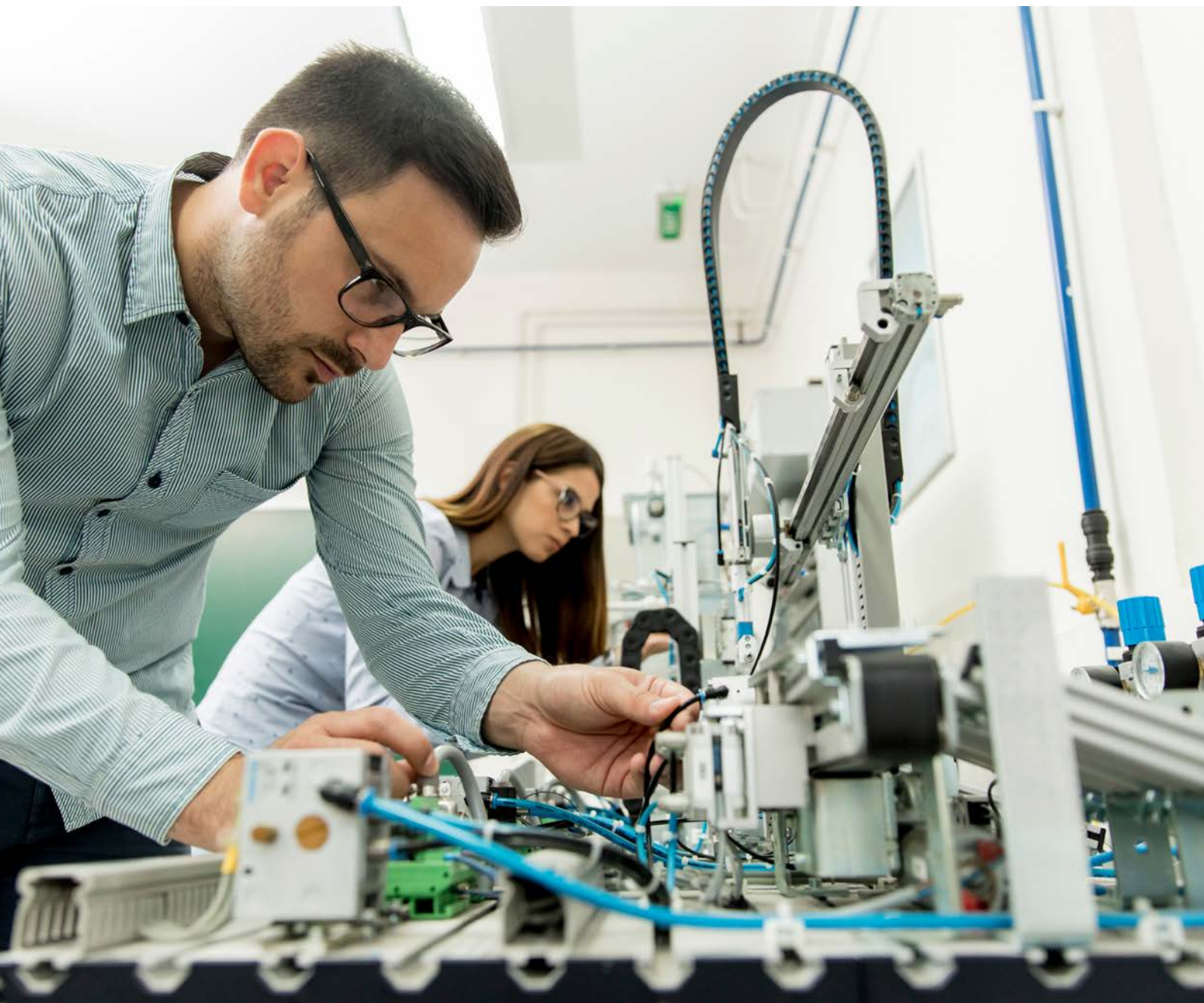

TRADE AND
INNOVATE WITH
THE DUTCH

Jaarverslag 2023

Trade and Innovate NL

jan feb mrt apr mei jun jul aug sep okt nov dec 2023

Inhoud

TINL missie en aanpak	3
Voorwoord	4
Gezamenlijke resultaten 2023	5
Highlights 2023	7
Events en missies	7
Interne organisatie	9
Ondernemers aan het woord	11
Partners over 2023	15
Trade Relations Programma	21
Publiek-private samenwerking	22
Vooruitblik	23
Contact	25

TINL missie en aanpak

Missie

Trade and Innovate NL (TINL) helpt Nederlandse ondernemers bij internationaal ondernemen.

Veel ondernemers, met name binnen het midden- en kleinbedrijf (mkb), lopen tegen de eigen grenzen aan. De Nederlandse markt is voor hen simpelweg te klein. Om toekomstigbestendig te kunnen groeien is ondernemen in het buitenland noodzakelijk. We helpen ondernemers te verbinden met de juiste partijen op regionaal, nationaal en internationaal niveau. We zetten onze netwerken, kennis en expertise in om ondernemers uit het hele land te ondersteunen bij het internationaliseren. Zo creëren we samen toegevoegde waarde voor Nederland.

Visie

TINL ondersteunt Nederlandse ondernemers met internationale ambities. Dit doen we door de krachten te bundelen als publiek netwerk.

Het netwerk

Het TINL-netwerk bestaat uit 12 regionale en nationale partnerorganisatie, verspreid over het gehele land: Amsterdam Trade & Innovate, Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM), Brainport Development, Horizon Flevoland, Impuls Zeeland, InnovationQuarter, LIOF, NOM, Oost NL, Rotterdam Partners, ROM Utrecht Region en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).

Aanpak

De TINL-partners werken samen om ondernemers te helpen wereldwijd zaken te doen. Ze ontwikkelen plannen en activiteiten om ondernemers op langere termijn strategisch te ondersteunen.

Momenteel is de samenwerking gericht op Europa, de VS, Oost-Azië en het thema 'smart and climate neutral cities'.

De TINL-partners bieden verschillende activiteiten aan:

- Advies op maat (Trade Relations Programma).
- Vaardigheidsprogramma's voor internationale groei (Capability Building Programma's).
- Meerjarige actieplannen, opgezet om ondernemers strategisch te ondersteunen.
- Handelsmissies, beursbezoeken en evenementen.

Secretariaat

RVO voert het secretariaat van Trade and Innovate NL. Een klein team stimuleert de samenwerking en doorontwikkeling van het netwerk op basis van de samenwerkingsafspraken. Daartoe bereidt het secretariaat het managementoverleg voor en organiseert onder andere netwerkbijeenkomsten en trainingen, faciliteert de meerjarige actieplannen en coördineert het Trade Relations Programma (TRP).

Op deze manier zorgt het secretariaat ervoor dat iedereen binnen het netwerk elkaar kent en goed weet te vinden.

Voorwoord

In het tijdperk na corona is er een hernieuwde waardering voor face-to-face ontmoetingen onder ondernemers. Het merendeel van de activiteiten die het afgelopen jaar door de TINL-partners zijn georganiseerd was dan ook fysiek, en vond plaats in zowel Nederland als het buitenland.

Wel blijft de internationale omgeving waarin ondernemers zich bevinden volatiel. Conflicten en stijgende prijzen zorgen ervoor dat veel ondernemers zich richten op nabijgelegen of 'veiligere' markten met het oog op het verkleinen van risico's van productie en transport.

Er is ook een groter bewustzijn van het belang van strategische autonomie binnen Europa en dit vertaalt zich onder andere in toegenomen aandacht voor de bescherming van intellectueel eigendom en investeringen in strategische ketens. Duurzaamheid en energietransities staan hoog op de agenda, met nieuwe kansen als gevolg. Dit komt terug in de dienstverlening en missies, die zich steeds meer richten op duurzame sectoren.

Als netwerk organiseerden we afgelopen jaar een totaal van 194 activiteiten, zoals beursbezoeken, programma's, missies en subsidies, waarmee we meer dan 4200 ondernemers bereikten. We zetten succesverhalen uit eerdere jaren voort, zoals 1-op-1 dienstverlening aan ondernemers via het Trade Relations Programma (TRP) en diverse exportvoorbereidingsprogramma's (Export Accelerator Program en het Globaliser Programma).

We verwelkomen de middelen die de regionale ontwikkelingsmaatschappijen toegezegd hebben gekregen om ondersteuning voor internationalisa-

tie verder te ontwikkelen. Hiermee kunnen we in elke regio meer synergie creëren tussen de publieke inspanningen die we doen voor bedrijven op het gebied van innovatie handel.

Met trots laten we in dit jaarverslag de bereikte resultaten over 2023 zien én lichten we enkele voorbeelden uit van ondernemers die we dit afgelopen jaar hebben ondersteund. Voor 2024 zetten we als netwerk vol energie in op de verdere ontwikkeling van publiek-private samenwerkingen, goed afgestemde programma's, evenementen, missies en gezamenlijke dienstverlening voor Nederlandse midden- en kleinbedrijven. We rollen meerjarige actieplannen gericht op landen en thema's verder uit, zetten het TRP-Programma voort en werken aan het versterken van externe positionering.

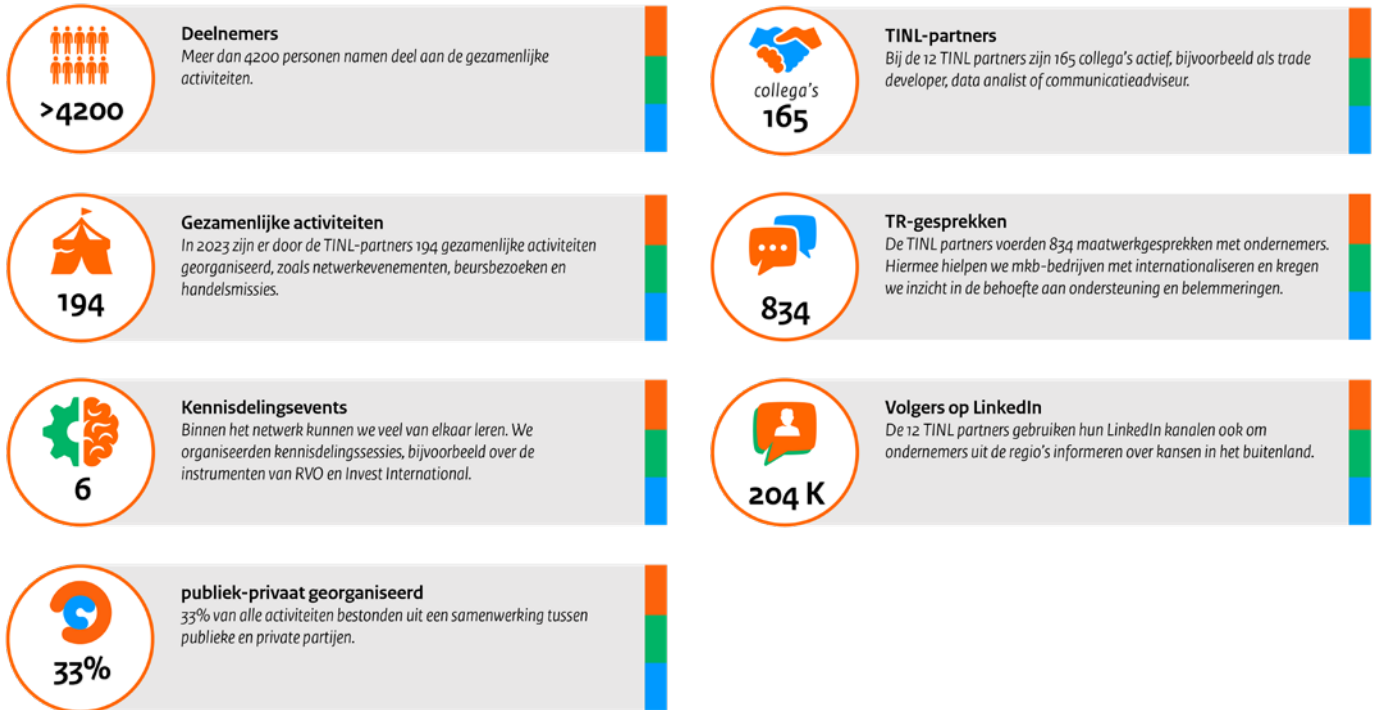
Op deze wijze bundelen we onze krachten voor een veerkrachtiger Nederland in de wereld.

Namens alle partners,

Annette Wijering,
Voorzitter Trade and Innovate NL

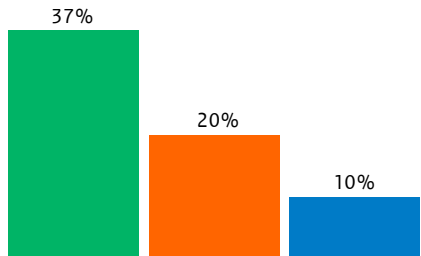
Gezamenlijke resultaten 2023

Gezamenlijke resultaten 2023

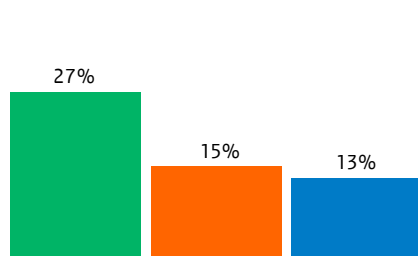
Top 3 doellanden

Internationaal	37%
Duitsland	20%
VS	10%

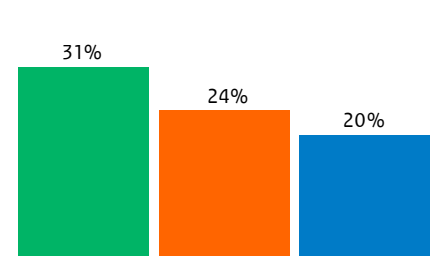
Top 3 sectoren

Algemeen	27%
Agrofood	15%
HTSM	13%

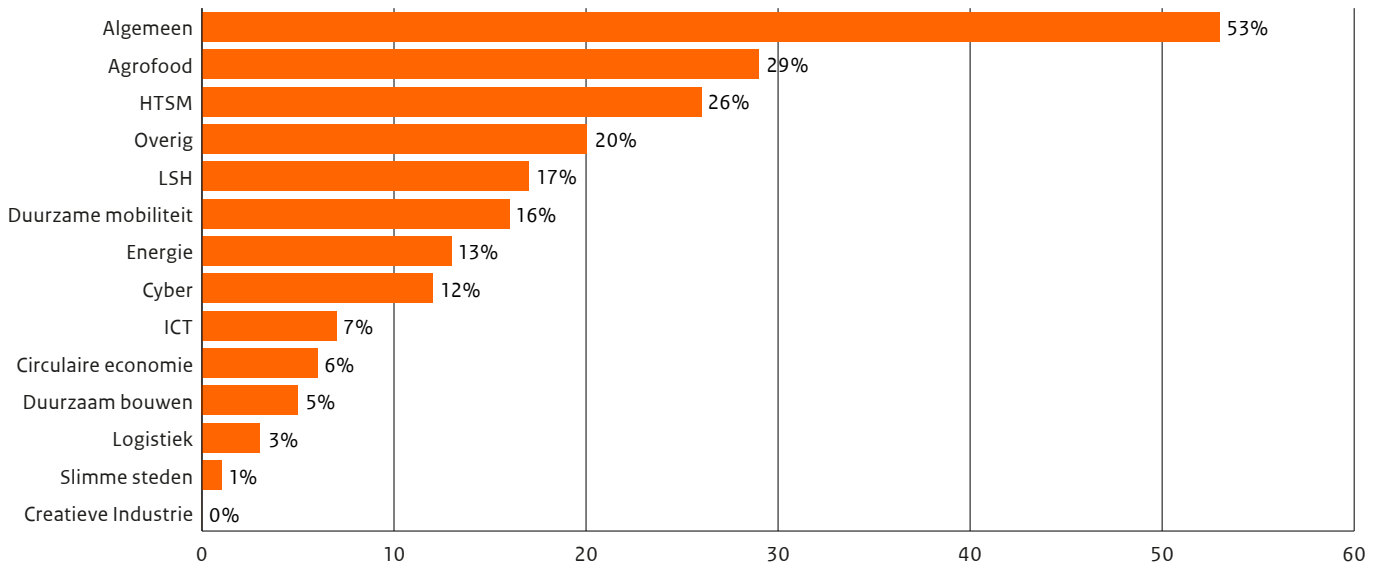

Top 3 evenement

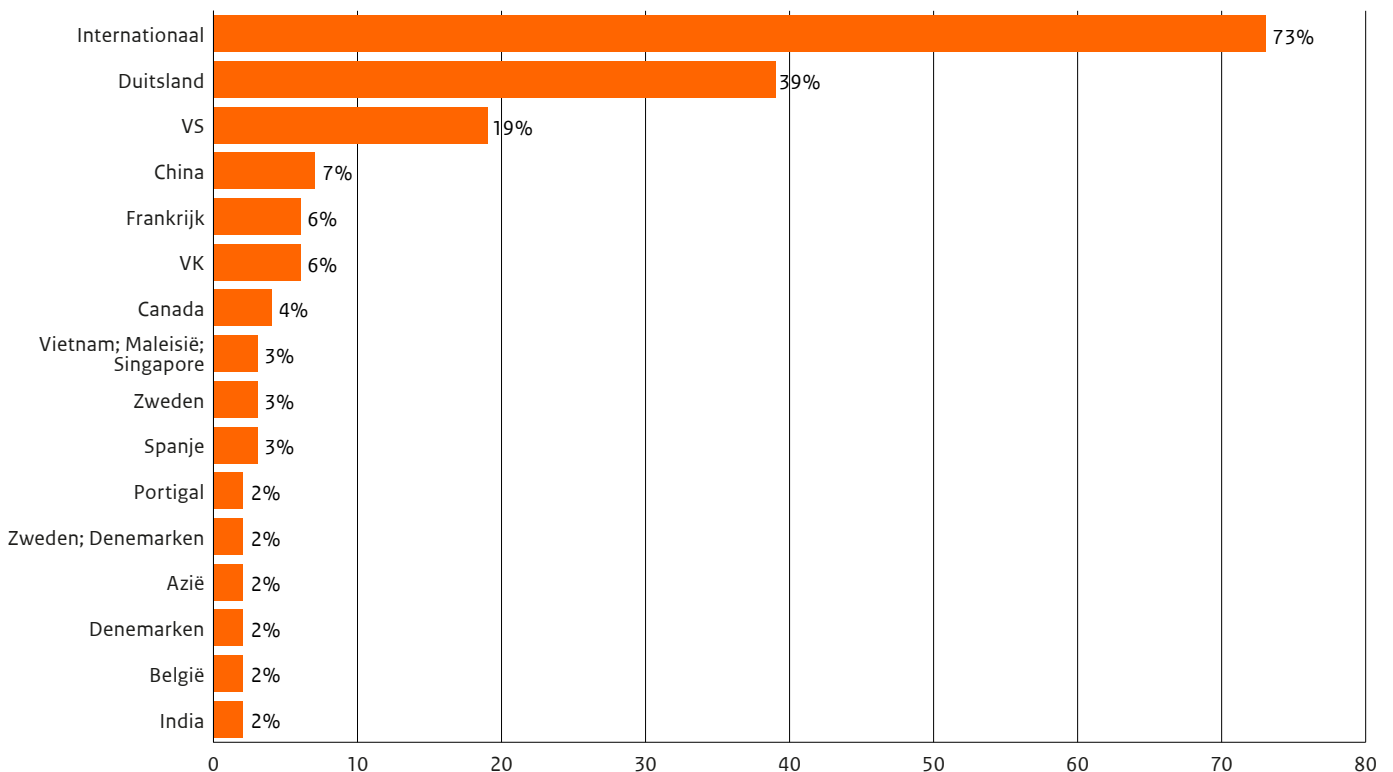
Missie Fysiek	31%
Beurs	24%
Programma	20%

Populaire sectoren

Populaire doellanden

Highlights 2023

Mede door de afgenomen aandacht voor het corona-virus werden er in 2023 weer veel fysieke activiteiten georganiseerd.

De TINL-partners reisden volop de wereld rond met ondernemers. Hieronder een overzicht van een aantal van deze evenementen en missies.

Events en missies

Smart and Sustainable Mobility Mission United Kingdom

In 2023 organiseerde Amsterdam Trade & Innovate in nauwe samenwerking met ROM Utrecht Region, de Nederlandse Ambassade in Londen, NBSO Manchester en RVO een inspiratiemissie naar het Verenigd Koninkrijk met als thema Duurzame Mobiliteit. Aan de 'Smart and Sustainable Mobility Mission United Kingdom' namen bijna dertig delegatieleden deel, onder leiding van delegatieleider Marja Ruigrok, wethouder Verkeer & Vervoer van de gemeente Haarlemmermeer en voorzitter van de Vervoerregio.

Tijdens de eerste dagen van de inspiratiemissie werden Manchester en Birmingham bezocht. In deze steden werd gewerkt aan een programma om kansen voor samenwerking te verkennen. De laatste twee dagen van de missie vonden plaats in Londen. In de Britse hoofdstad namen ondernemers deel aan MOVE, wereldwijd het meest vooraanstaande evenement op het gebied van stedelijke mobiliteit. Het opvallende Nederlandse paviljoen trok beide dagen veel belangstelling van het internationale publiek.

Deelnemers waren erg tevreden: met een gemiddeld beoordelingscijfer van 9,0 was deze inspiratiemissie op het gebied van samenwerking, netwerken en uitvoering een aanzienlijk succes.

Testimonial MOVE

“Goed georganiseerd en met een hele prettige begeleiding die het ook ter plekke echt perfect maakte. Enorme complimenten aan het gehele team, zeer aan te raden en nuttig!”

Kees Jan Blankestijn, Co-Founder Dockr

MOVE Londen

Meerjarig actieplan: Med Tech Minnesota

De afgelopen twee jaar hebben de BOM en het Nederlandse consulaat-generaal in Chicago de lead genomen om een handelsmissie voor medische hulpmiddelen te organiseren. In samenwerking met Oost NL, LIOF en RVO werd een missie naar Minnesota georganiseerd, met als thema 'strategic fit' en met een focus op 'complexity, high value & low volume'.

In het kader van meerjarige actieplannen startten de voorbereidingen begin 2023 met een RVO-rapport, een TINL-webinar, een voorbereidingsreis naar Minnesota en 1-op-1 gesprekken met Nederlandse bedrijven uit de medische sector over hun behoefte voor een ondernemersreis naar Minnesota.

In het voorjaar van 2023 zijn twee 'American Pitch Sessions' georganiseerd om bedrijven zakelijk voor te bereiden op de Amerikaanse markt. In juni 2023 zijn zeventien Nederlandse bedrijven onder leiding van Brigit van Dijk-van de Reijt (CEO BOM) en in aanwezigheid van Ernst Kuipers (als minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport) voor een inhoudelijk sterk programma naar Minnesota afgereisd. Naast een bezoek aan een medische beurs (inclusief matchmaking) werd het Med Tech ecosysteem van Minnesota verkend met bijzondere bezoeken aan Philips, Medtronic en Boston Scientific. 'Last but not least' is tijdens het bezoek een memorandum van overeenstemming (MoU) getekend tussen alle Nederlandse ROM's en netwerkorganisatie Minnesota Medical Alley om de strategische samenwerking te ondersteunen.

De eerste Week van de Export in Zeeland

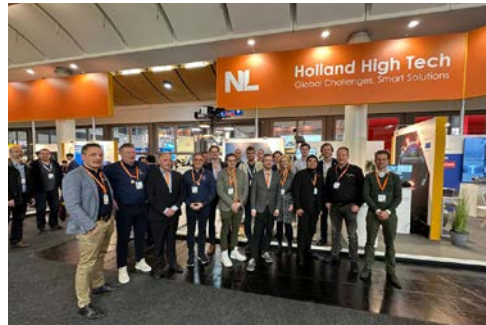
In Zeeland vond de eerste Week van de Export plaats, met vijf dagen lang evenementen over grenzeloos ondernemen. Samen met een aantal partners (onder meer RVO, de Belgische Ambassade en de Duits-Nederlandse Handelskamer) werd de Zeeuwse ondernemer geïnformeerd over het zakendoen in landen als Frankrijk, België en Duitsland. Ook kregen ondernemers meer inzicht in de ondersteuningsmogelijkheden van RVO. Een inspiratietour langs drie innovatieve Zeeuwse bedrijven sloot de week succesvol af.

Week van de export

ROM's op de Hannover Messe: kansen voor hightechbedrijven in Duitsland

Tijdens de Hannover Messe-vakbeurs in april 2023 bundelden vijf regionale ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's) hun expertise: Horizon Flevoland, LIOF, BOM, Oost NL en InnovationQuarter bemanden samen een stand op het Nederlands paviljoen, ontwikkeld door RVO. De stand is het tastbare resultaat van de samenwerking tussen de TINL-partners op het themagebied van hightech in Duitsland. De gezamenlijke inzet opende deuren voor een tiental deelnemende bedrijven die actief bezig zijn met het ontwikkelen van hun buitenlandse markten. Het internationaal presenteren van deze innovatieve bedrijven op een van 's werelds grootste technologiebeurzen, illustreert de kracht van een gecoördineerde inzet van de ROM's.

Hannover Messe

Meerjarig actieplan: Agritech Duitsland

Technologische ontwikkelingen op het gebied van IoT (Internet of Things), Artificial Intelligence (AI) big data en robotica transformeren in hoog tempo de landbouw. Tegelijkertijd krijgen boeren te maken met nieuwe nationale en Europese wetgeving. Om deze ontwikkelingen vlot toe te passen, is nauwe samenwerking tussen regio's met een sterke landbouwsector cruciaal. De TINL-partners BOM, Oost NL en LIOF trekken samen de kar op het themagebied van agritech in Duitsland.

Op de grootste landbouwtechnologiebeurs ter wereld, de Agritechnica 2023 in Hannover, stond voor de eerste keer een Nederlands paviljoen. Vijftien Nederlandse bedrijven presenteerden hier innovatieve oplossingen voor automatisering en verduurzaming van de landbouw: variërend van een autonoom rijdende, elektrisch aangedreven onkruidwieder en drones die real-time nauwkeurige bodemkaarten produceren tot een op KI gebaseerde, slimme machine voor sortering van aardappelen en uien.

Het opvallende NL-branding paviljoen trok enorm veel bezoekers, waaronder minister Adema van van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en zijn collega's uit Noordrijn-Westfalen en Nedersaksen, begeleid door landbouwwaad Jack Vera. Ook de TINL-netwerkborrel werd druk bezocht door bezoekers uit binnen- en buitenland. Het paviljoen werd mogelijk gemaakt door de TINL-partners BOM,

Horizon Flevoland, Impuls Zeeland, LIOF en OostNL, in samenwerking met Trade & Innovate NL en RVO.

Maar er gebeurde nog meer. De kennismaking in 2023 met AgroTech Valley Forum in Nedersaksen, resulteerde tijdens de Smart Farming Days 2023 in het ondertekenen van een memorandum van overeenstemming (MoU). Samen gaan de regio's te streven naar een toekomstbestendige landbouw in beide regio's. Robert Everwand van AgroTech Valley Forum bevestigt graag de meerwaarde van de samenwerking:

“De samenwerking voelt heel natuurlijk en de netwerken vullen elkaar goed aan. Daarnaast zijn de culturen complementair aan elkaar. Waar de Nederlanders over het algemeen sneller schakelen en wat flexibeler zijn, zijn de Duitsers wat terughoudender en procesmatig. Als we met voetbal zouden samenwerken, zoals wij dat met de TINL-partners doen, zouden we steeds wereldkampioen worden.”

De samenwerking van de drie TINL-partners en de kartrekkersrol op dit themagebied staan volledig in dienst van het totale TINL-netwerk en dient als onderlegger voor het meerjarige actieplan.

Ondertekening MOU

Samenwerking Cyber Security in Nederland en Zweden

De ambassade in Stockholm werkt al ruim een jaar samen met Innovation Quarter, Security Delta en RVO op het thema Cyber Security. Door het organiseren van events en missies hebben zij gezamenlijk een succesvol netwerk opgebouwd van bedrijven, kennisinstellingen en overheden die hun kennis en innovatie op dit thema delen. Eerder dit jaar werden in Zweden de steden Stockholm en Linköping bezocht. Beide steden hebben een sterk cybercluster. Daarnaast bezocht in oktober een Zweedse delegatie de Cyber Security Week in Den Haag, waar organisaties uit heel Europa hun innovatieve oplossingen konden pitchten aan investeerders en geïnteresseerden.

De Nederlandse en Zweedse deelnemers hebben aangegeven graag deel te nemen aan vervolgvactiteiten. Deze positieve reacties gaven de bevestiging om de marktbetreding van Nederlandse cybersecuritybedrijven in

Zweden verder te intensiveren. Internationale samenwerking (zowel G2G als K2K) zijn opgenomen in het meerjarige actieplan, zoals deelname aan de Stockholm Tech Show in mei 2024.

Webinars over zichtbaarheid in Duitsland

Op 4 juli organiseerden LIOF, NBSO Stuttgart en ROM Utrecht Region een eerste webinar getiteld 'Hoe vergroot ik mijn zichtbaarheid in Duitsland?'. Tijdens deze webinar werden vragen behandeld zoals: hoe maak ik een effectieve website voor de Duitse klant? Wil ik met een agent, distributeur of een Duitse vestiging werken op de Duitse markt? En hoe werf ik Duits personeel? De webinar was een succes: meer dan 100 ondernemers toonden interesse en namen deel.

Vanwege dit succes, en omdat een aantal serviceproviders graag specifieke informatie wilde delen, kwam er een follow-up. Deze tweede webinar ('Voeten aan de grond in Duitsland') was meer gericht op de Nederlandse ondernemers die geïnteresseerd zijn in de juridische en fiscale aspecten van zakendoen in Duitsland. De webinar vond plaats in oktober en werd gevolgd door zo'n 50 ondernemers.

Al met al waren het twee geslaagde webinars, waarbij er op basis van Trade Relations Program (TRP)-gesprekken en met behulp van het TINL-Duitslandteam, veel ondernemers enthousiast zijn gemaakt.

Green ports partnership

Tijdens de World Hydrogen Summit & Exhibition 2023 hebben Rotterdam Partners, RVO, NBSO Port Alegre, de Nederlandse ambassade in Brazilië en verschillende andere Nederlandse en Braziliaanse publieke en private instanties en universiteiten een verklaring getekend voor een driejarig programma 'Green Ports Partnership' (GPP).

Het doel van het GPP is het versterken van de bilaterale samenwerking, kennisdeling en het gezamenlijk bevorderen van publieke en private initiatieven op het gebied van duurzame en innovatieve havenontwikkeling, havenlogistiek, achterlandverbindingen (spoor 1) en havengerelateerde energieprojecten, waaronder near- en offshore wind en de productie van (groene) waterstof (spoor 2).

De eerste activiteit namens het GPP werd begin november 2023 georganiseerd tijdens de Europort-vakbeurs in Rotterdam. Een delegatie op hoog niveau van de federale overheid en bovengenoemde partners werd in Nederland verwelkomd om de kennis te vergroten en zakelijke kansen te delen. De volgende activiteit staat gepland voor begin maart 2024, dan worden bedrijven uit de sector uitgenodigd om mee te gaan op een grote handelsmissie naar Brazilië.

Green Ports Partnership

Interne organisatie

Ministerbezoeken

De ministers voor Buitenlandse Handel & Ontwikkelingssamenwerking (BHOS) en van Economische Zaken & Klimaat (EZK) bezochten in 2023 verschillende TINL-partners. De NOM nam demissionair minister van BHOS Liesje Schreinemacher mee op bedrijfsbezoek in het noorden van het land. Tijdens de bezoeken aan Nedcam Solutions in Heerenveen en Alumax Boats in Meppel gaf zij aan onder de indruk te zijn van deze mooie noordelijke bedrijven.

Minister Schreinemacher op bezoek in Noord Nederland

TINL Academy

Voor de ontwikkeling van ons publieke samenwerkingsnetwerk kunnen de TINL-partners van elkaar leren. De uitwisseling van elkaars ervaringen, programma's, aanpak, kennis en expertise versterkt het samenwerkingsverband. Zo kunnen we bedrijven beter ondersteunen bij hun klantreis.

In 2023 zijn kennisdelingsessies georganiseerd, bijvoorbeeld met Invest International en Atradius over hun ondersteuningsmogelijkheden en met het Ondernemersloket Economische Veiligheid. De samenwerking van internationale klantadviseurs van RVO en de regionale partners is geïntensiveerd, en tijdens meerdere kennisdelingen gingen ze vol energie het gesprek aan.

Daarnaast hebben de TINL-partners meerdere interessante trainingen van Gritd gevolgd over internationaliseren. In deze trainingen werd ingegaan op het structureel aanpakken van internationaal ondernemen.

Nieuwe medewerkers werden intensiever begeleid, waardoor ze sneller hun weg vinden in het netwerk en daarmee ook sneller ondernemers kunnen ondersteunen.

Het TINL netwerk bij de jaarlijkse zomerborrel

Partnership budget

RVO stelde het BDC Partnership budget beschikbaar voor samenwerkingen met de TINL-partners. Dit budget is ter bevordering van publiek-publieke samenwerking, verhoging van effectiviteit en vergroten van het bereik bij bedrijven bij uitvoering van gezamenlijke activiteiten met TINL-partners. Hoewel de bedragen laag zijn, is dit een welkome en zeer bruikbare financiering en het werd 25 keer ingezet.

Testimonial

InnovationQuarter en Rotterdam Partners hebben Partnership Budget aangevraagd voor de Canadian Greenhouse Conference in Ontario. Op deze beurs is een succesvolle matchmaking georganiseerd in samenwerking met een Canadese partner. Voor de matchmaking werden zeven Nederlandse bedrijven in drie verschillende rondes gekoppeld aan potentiële Canadese leads en business partners.

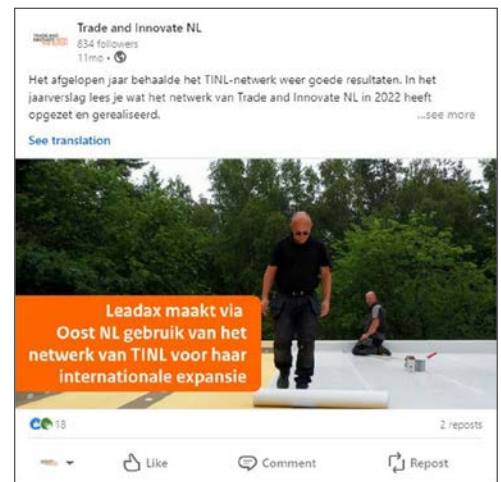
De gesprekken en contacten werden in het algemeen als zeer bruikbaar ervaren en hadden een hoge follow-up rate. Dankzij het Partnership Budget kunnen er dit soort waardevolle activiteiten worden georganiseerd die net iets extra's toevoegen aan een beursbezoek in het buitenland.

Verkenning Frankrijk

Voor de landen VS, Duitsland en China zijn er binnen het TINL-netwerk werkgroepen waarin structureel wordt overlegd over o.a. de ontwikkelingen in de markt, geplande evenementen en meerjarige actieplannen. Jaarlijks breiden we de samenwerking uit naar nieuwe landen. In 2023 werd een voorstel om over Frankrijk regelmatig te overleggen met veel enthousiasme ontvangen. De verkenning wierp ook al gelijk zijn vruchten af: gezamenlijk werd er een workshop 'zakendoen in Frankrijk' georganiseerd.

Communicatie

Trade and Innovate NL voerde twee media-campagnes uit, waarin we onze samenwerking onder de aandacht brachten aan de hand van onze resultaten en voorbeelden van ondersteuning aan individuele bedrijven. Deze zijn gedeeld met bedrijven, stakeholders, samenwerkingspartners en overige geïnteresseerden en online gepubliceerd. Om informatie en contactgegevens real-time te updaten werd afgelopen jaar het TINL-portaal geïntroduceerd voor alle netwerkpartners. Via de in 2023 vernieuwde TINL-website en LinkedIn-pagina blijft u op de hoogte van alle ontwikkelingen.

Communicatiecampagne jaarverslag

Ondernemers aan het woord

VHE Industrial Automation

Ruim 25 high-tech bedrijven bezochten Vietnam en Maleisië met een economische missie onder leiding van Brigit van Dijk - van de Reijt, waarbij ook demissionair minister-president Rutte aanwezig was.

Een van de deelnemers was VHE Industrial automation, co-development en productiepartner voor innovatieve Original Equipment Manufacturers (OEM) en gespecialiseerd in machine control, connectivity en motion control systems. CEO Joop Essing licht zijn ervaring toe: “De delegatie bestond uit een groep van zeer hoge kwaliteit. Mede door aanwezigheid van premier Rutte gingen in Maleisië en Vietnam overal deuren open. Ik vond het geweldig om een beeld te krijgen van overheidsinstellingen zoals BOM en RVO, die zich dag en nacht inzetten om ondernemers succesvol te laten zijn. Door deze combinatie van zaken heeft VHE een scherp beeld gekregen wanneer en onder welke voorwaarden we VHE Asia zouden willen creëren.”

Joop heeft ook nog een persoonlijke anekdote: “Zelf heb ik begin jaren 2000 drie jaar in Maleisië gewoond en toen ook als toerist door Vietnam gereisd. Penang is in de tussentijd volgebouwd met semiconductorbedrijven en er is zoveel extra land ingepolderd dat het eiland nu een stuk groter is. Destijds in Vietnam kreeg ik in Ho Chi Min City bij het inchecken een kaars en lucifers mee, omdat de stroom meerdere keren per dag uitviel! Heden ten dage staat de stad vol met ‘highrise buildings’. Laten we in West-Europa niet onderschatten hoe snel deze regio zich ontwikkelt en hoe ‘eager’ mensen zijn om een betere toekomst voor zichzelf en hun kinderen te realiseren door keihard te werken!”

VHE mee op missie naar Maleisië en Vietnam

Famateq en Flikweert Vision

Famateq en Flikweert Vision zijn twee Zeeuwse bedrijven die optische sorteermachines voor onder meer aardappelen en uien produceren. Samen met zes andere Nederlandse bedrijven stonden zij voor de eerste keer op de grootste landbouwtechnologiebeurs ter wereld, de Agritechnica in Hannover.

Beide bedrijven namen deel aan het gezamenlijke Smart Farming Pavilion, georganiseerd door de BOM, en kregen de ruimte om zich te presenteren aan de tienduizenden bezoekers. Famateq ontving op de eerste beursdag meteen een offerteaanvraag en daar zou het niet bij blijven. Ook Flikweert kan terugkijken op een succesvolle beurs.

Zeeuwse ondernemers op de Agritechnica

GEBA Trans

De slogan van GEBA Trans luidt 'Your transport, Our business', waarmee zij hun klanten gedurende het hele transportproces (van opdracht tot factuur) ontzorgen. De steeds complexere Europese transportmarkt vraagt van GEBA Trans om op een meer persoonlijke wijze te schakelen met klanten, vervoerders en medewerkers op laad- en loslocaties. Naast wegtransport biedt GEBA Trans ook intermodale diensten aan waarmee zij flexibele en duurzame transportoplossingen leveren.

Als expeditiebedrijf met oorspronkelijk vestigingen in de logistieke hotspots Venlo en Tilburg, heeft GEBA Trans de afgelopen 27 jaar een groot en betrouwbaar internationaal vervoerdersnetwerk opgebouwd. De vakkundige transportexperts beschikken over veel knowhow van de Europese transportmarkt, waarmee zij hun klanten optimaal kunnen ontzorgen.

Sinds 2017 heeft GEBA Trans ook een eigen vloot opgebouwd van 100 trailers, waarmee zij de toenemende krapte aan transportcapaciteit tegengaan en zo een hoge leverbetrouwbaarheid handhaven. GEBA Trans werkt veel samen met vervoerders die duurzaamheid hoog in het vaandel hebben staan.

Het bedrijf ging in 2023 met LIOF naar Transport Logistic München (TLM). Deze Duitse vakbeurs was voor GEBA Trans met name interessant om in contact te komen met nieuwe vervoerders en verladende partijen binnen Europa. Het bezoek was bijzonder succesvol, omdat uit tal van gesprekken waardevolle relaties zijn ontstaan met een mooi potentieel voor de toekomst.

GEBA Trans

Predica

Marco de Boer, CEO van het Nijmeegse Predica was een van de Oost-Nederlandse deelnemers aan de handelsmissie Medtech die in april 2023 werd georganiseerd door TINL-partners Oost NL, LIOF, BOM en RVO in het kader van het meerjarige actieplan op medische technologie in de Verenigde Staten. De Boer: "Predica ontwikkelt een technologie voor vroege opsporing van kanker, met als eerste product een test om het risico op baarmoederhalskanker te bepalen. We hebben deelgenomen aan de handelsmissie om te onderzoeken of we onze technologie in de VS kunnen ontwikkelen en/of naar de markt brengen."

De ondernemer ziet verschillende redenen om met TINL naar de VS af te reizen: "Nederland is erg goed in innovatie, maar het is lastig om nieuwe technologie daadwerkelijk te implementeren. Daarnaast is Nederland een kleine markt en maakt de Europese regelgeving marketing in diverse EU-landen niet makkelijk. Marketing in de VS is niet direct makkelijker, maar de markt zelf is vele malen groter. Zonder internationalisering zal een medisch innovatief bedrijf niet overleven," zegt De Boer.

Predica

Kanters Holland

Tijn Kanters, eigenaar van familiebedrijf Kanters Holland, boekte succes door melkmachines en kennis te exporteren naar verschillende Afrikaanse landen. Dankzij de DHI-subsidieregeling van RVO kreeg hij snel voet aan de grond. Kanters koos bewust voor Afrika vanwege de groeiende vraag naar hoogwaardige zuivelproducten in opkomende markten.

De DHI-subsidie faciliteerde de installatie van een melkinstallatie bij zijn Zimbabwaanse partner en het geven van demonstraties aan lokale boeren. Dit resulteerde in een aanzienlijke toename van orders, waardoor het bedrijf kon uitbreiden naar Zambia en Zuid-Afrika. Kanters benadrukt dat zonder de DHI-subsidie dit traject minstens 10 jaar zou hebben geduurd. De subsidie heeft niet alleen het zakendoen vergemakkelijkt maar ook aanzienlijk versneld, waardoor het bedrijf zich snel en effectief kon positioneren op de internationale kaart.

Kanters Holland

Nestra B.V.

Nestra B.V. levert hoogwaardige advies- en toegepaste onderzoeksdiensten op het gebied van duurzaam transport en logistiek. Voor Nestra is Brazilië een zeer belangrijke markt vanwege de uitgestrekte kustlijn en het uitgebreide riviersysteem, beide van cruciaal belang voor de handel. In 2023 heeft Nestra deelgenomen aan het Green Ports Partnership-programma. Dit heeft het bedrijf enorm geholpen bij het opbouwen, uitbreiden en versterken van het netwerk.

Ook won Nestra de aanbesteding voor een marktonderzoek naar de kansen voor Nederlandse bedrijven in de Braziliaanse haven-, logistieke en energiesector. Nestra zette hiermee een eerste stap om meer projecten in Brazilië te initiëren, gericht op duurzame ontwikkeling van de gehele haven- en binnenvaartsector. Als vervolg heeft het bedrijf in november deelgenomen aan een inkomende missie van 27 Braziliaanse vertegenwoordigers naar Nederland, met o.a. ANTAQ (Braziliaans Nationaal Agentschap voor Watertransport) en NBSO Porto Alegre. Nestra verzorgde een presentatie over de ontwikkeling van havens en binnenvaart.

Ties de Leijer van Nestra: “Rotterdam Partners introduceerde Nestra in het GPP-programma. Zij hebben ons geholpen nieuwe contacten te leggen en marktkansen te verkennen, waarvoor wij zeer dankbaar zijn.”

Nestra verwelkomde een inkomende Braziliaanse delegatie.

Audus Technologies

Audus Technologies is een Nederlands bedrijf gespecialiseerd in cloudgebaseerde audio-oplossingen voor slechthorenden. Daarbij maakt het bedrijf gebruik van de 5G-faciliteit van het Do IoT Fieldlab.

Knisper, de motor van de hooroplossing van Audus Technologies, verplaatst de verwerking van geluid van een lokaal apparaat, dus een conventioneel hoortoestel, naar de cloud, waardoor de hooroplossing wereldwijd beschikbaar is. In 2023 heeft Audus actief deelgenomen aan de programmering van TINL partners als deelnemer op 4 Years From Now, het startup event van Mobile World Congress in Barcelona en op Websummit Lissabon. Tijdens deze beurzen is contact gelegd met grote telco's, hardwareproducten in binnen- en buitenland en is het netwerk in het buitenland en in Nederland verbreed en verdiept.

Audus Technologies

Partners over 2023

amsterdam TRADE&INNOVATE

Amsterdam Trade & Innovate (AT&I) ondersteunt bedrijven uit de Metropoolregio Amsterdam bij internationaliseren. De focus ligt daarbij op innovatieve oplossingen voor stedelijke en maatschappelijke uitdagingen op de thema's: slimme en groene mobiliteit, voedseltransitie, energietransitie, duurzame mode, duurzame en circulaire bouw en smart health.

In 2023 organiseerde AT&I 21 missies en evenementen. De voornaamste aandacht ging uit naar duurzame bouw en mobiliteit. Voor de duurzame bouwsector organiseerde AT&I handelsmissies naar New York (april) en Londen (oktober) met het schip de Clipper Stad Amsterdam. Eind oktober vertrok de Clipper voor een tweejarige wereldreis met geplande stops in steden zoals Tokio, Shanghai, Sydney, Mumbai, Kaapstad, New York en Londen. AT&I heeft voor het eerst deelgenomen aan de RVO-missie naar Autonomy Parijs, een van 's werelds grootste jaarlijkse bijeenkomsten van belangrijke spelers die zich richten op duurzame stedelijke mobiliteitsoplossingen. Dit zal in 2024 een vervolg krijgen.

In Amsterdam werden tevens een aantal nieuwe beurzen georganiseerd waaronder PlantFWD, gericht op het versnellen van de eiwittransitie, met AT&I als founding partner. Op Wastebuild Zero Amsterdam werd het nieuwe narratief van Amsterdam International Business geïntroduceerd onder het motto 'Where good grows better'. De ambitie is om de komende jaren uit te groeien tot de meest sociale innovatie hub van Europa, waar iedereen kan profiteren van de toenemende welvaart.

BRAINPORT EINDHOVEN

In Brainport Eindhoven werkt Brainport Development al jaren aan de ontwikkeling van innovatieclusters op specifieke technologieniches, zoals batterijtechnologie, additive manufacturing of technologische toepassingsgebieden zoals foodtech, medtech of mobiliteit. De internationale positie van deze clusters willen wij versterken om innovatiekracht en het verdienvermogen te versterken. Wij werken daarbij samen met andere partijen, bedrijven en met behulp van Nederlandse en Europese middelen.

In 2023 is toegewerkt naar een geïntegreerde Nederlandse chipstrategie. In dat kader heeft Brainport Development tijdens de Innovatie missie naar Japan in juni 2023 de Nederlandse propositie op chips gepresenteerd. We hebben focus aangebracht in de internationaliseringsstrategie voor kennis en talent op chipontwerp. De strategie zal de basis vormen voor een subsidieaanvraag van Chips for Europe NL Office en voor de vierde indieningsronde van het Nationaal Groeifonds.

Om de samenwerking met de Amerikaanse chipindustrie te intensiveren, werd eind 2023 door Brainport Development en een groot deel van NL chipindustrie deelgenomen aan de Vlaams-Nederlandse missie naar de Verenigde Staten. Daarnaast werd het Battery Competence Centre opgeschaald naar Battery Competence Cluster NL, dat na toekenning van de derde ronde van het Nationaal Groeifonds (NGF) ook internationaal stappen kan gaan zetten. In 2023 werd samen met Photodelta de internationale Human Capital Agenda uitgewerkt.

Relatief nieuw is de focus op Defensie. In 2023 zag het Brainport Innovation and Technology for Security (BITS) consortium het levenslicht. Het high tech ecosysteem in Brainport/Brabant wordt ingezet voor innovatie van Defensie en daarmee aan de versterking van het Nederlandse bedrijfsleven en kennisklimaat.

Een veranderende wereld leidt tot nieuwe kansen, daar is de BOM zich van bewust. In 2023 voegde de BOM de ASEAN-regio aan haar focus toe. De tien landen in Zuidoost-Azië worden samen gezien als een groeiregio met enorm veel potentie en is hard op weg om de vierde economie ter wereld te worden.

Reden voor de BOM om begin 2023 (samen met Brainport Industries) voor een groep hightech toeleveranciers een inspiratiemissie naar Zuidoost-Azië te organiseren, met als doel de kansen voor vestigings- en productielocaties te verkennen.

Deze uiterst succesvolle reis kreeg eind oktober navolging, toen de BOM werd gevraagd de organisatie van een economische hightechmissie naar Maleisië en Vietnam op zich te nemen; een missie waarbij ook minister-president Mark Rutte aanwezig was. Met dank aan de TINL-collega's hebben we een mooie groep van 27 hightechbedrijven en ondersteunende organisaties als Rabobank en Invest Internationaal bij elkaar weten te krijgen. De missie was zeer geslaagd, met zeer positieve terugkoppeling vanuit de bedrijven over het programma en de kwaliteit van de matchmaking.

Horizon ondersteunt het midden- en kleinbedrijf (mkb) in Flevoland met het bevorderen van innovatie, het investeren in groeiende bedrijven en het stimuleren van internationaal zakendoen. Horizon wil daarbij altijd een bijdrage leveren aan duurzame economische groei en de drie transities die voor Flevoland voorop staan: voedsel, energie en grondstoffen.

In 2023 heeft Horizon zo'n 250 ondernemingen gesproken over hun internationaliseringsstrategie. Veel van deze bedrijven, van kleinbedrijf tot multinational, hebben wij geholpen met deskundig advies of doorverwezen naar nationale of internationale experts.

Horizon heeft dit jaar, samen met andere TINL-partners, bijgedragen aan Nederlandse paviljoens op de Hannover Messe, Potato Europe, en AgriTechnica.

Terwijl Horizon er is voor het hele mkb, brengen we steeds meer focus op de activiteiten, met name door meer actief te programmeren rondom de focusgebieden die het vaakst genoemd worden door de ondernemers die wij spreken. Dit zijn West-Europa en de VS. In de toekomst richten wij ons nog sterker op deze markten, en deze focus is en blijft leidend in de evenementen die wij (mede) organiseren.

Zeeland is dé ultieme provincie om te floreren op het gebied van energie, circulaire economie, agrofood, agrotech, logistiek en vrije tijd. Kansen liggen voor het oprapen, maar af en toe heb je als ondernemer een impuls nodig. Impuls Zeeland is de regionale ontwikkelingsmaatschappij van Zeeland en helpt ondernemers met investeren, innoveren én internationaliseren. Dankzij haar centrale ligging tussen de havens van Rotterdam en Antwerpen én met haar eigen haven North Sea Port, is Zeeland uitermate geschikt voor internationaal actieve bedrijven. Het is dus niet zo gek dat Zeeuwse bedrijven het goed doen op het gebied van export, met name in de sectoren agrofood, agrotech, maritiem en chemie.

2023 stond in het teken van de verdere samenwerking met de andere TINL partners. In september was er een gezamenlijke stand op de Potato Europe in Doornik met Horizon Flevoland. En in november namen twee Zeeuwse ondernemers deel aan het gezamenlijke Smart Farming Paviljoen op de Agritechnica in Hannover. Nieuw dit jaar was de Week van de Export: een week waarop iedere dag van de week minimaal één bijeenkomst stond gepland over grenzeloos ondernemen. Zo waren er onder meer bijeenkomsten over zakendoen in België, Frankrijk, Duitsland en Zweden/Denemarken en werd de week afgesloten met een inspiratietour langs drie innovatieve Zeeuwse bedrijven.

In 2023 lanceerde InnovationQuarter Digitalzh, een nieuw project binnen de sector Digital Technology & Cybersecurity. Als de 'European Digital Innovation Hub' is het een gezamenlijk initiatief van Innovation Quarter, Provincie Zuid-Holland, TU Delft, Europese Unie en het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Digitalzh staat voor meer dan alleen technologische vooruitgang; digitale oplossingen lokaal vermarkten waarmee lokale, regionale, landelijke en uiteindelijk wereldwijde uitdagingen worden opgelost. Door samen te werken met andere marktpartijen en organisaties wordt de digitale transformatie niet alleen lokaal, maar ook internationaal versterkt. Het initiatief is niet alleen gunstig voor bedrijven die digitale producten en diensten aanbieden, maar ook cruciaal voor sectoren die van vitaal belang zijn voor onze regio. Internationale groei wordt beschouwd als een noodzakelijke stap om de veerkracht van bedrijven te vergroten en hun ontwikkeling te bevorderen. InnovationQuarter draagt bij aan de ontwikkeling van bedrijven, het verrijken van het lokale en regionale aanbod van digitale oplossingen, en het bevorderen van groei en innovatie binnen de voor ons essentiële sectoren.

Binnen Digitalzh nemen we deel aan evenementen zoals qYFN in Barcelona, waar de innovaties aan een internationaal publiek worden gepresenteerd. 16 ondernemers die lokaal hun innovatie naar een hoger plan trekken, groeien samen met gelijkgestemde partners in het buitenland. Juist omdat ze dezelfde passie voor vooruitgang delen.

Met een showcase van technologische innovatie slaan we een brug tussen lokale behoeften en mondiale oplossingen. Als regionaal European Digital Innovation Hub schakelen we tussen bedrijven en innovators in heel Europa.

LIOF

LIOF maakt met een klein team vol trots deel uit van het TINL-netwerk. Met een teamlid gericht op het Trade Relations Program (TRP), een teamlid volledig toegewijd aan het Enterprise Europe Network (EEN) en twee teamleden die zich richten op de handelsbevordering heeft het team een mooie bezetting om ondernemers in de volle breedte te kunnen ondersteunen.

In 2023 organiseerden we met enkele TINL partners de stand op de Transport Logistic beurs in München. Met zeventien aanwezige partijen en een ruim opgezette stand (van zoom2) werden ontwikkelingen in innovatie, verduurzaming en digitalisering in de Limburgse logistieke sector gepresenteerd. Met duizenden standbezoekers en honderden leads kan het bezoek aan de beurs niet anders dan als een succes worden omschreven. Tijdens de beurs werd duidelijk hoe belangrijk logistiek is voor de economie (in Nederland), maar ook hoezeer verandering noodzakelijk is.

Verder is in 2023 een start gemaakt met een pré-publiek-private samenwerking (pre-PPS) Nederland-België, gericht op voedingsinnovaties in de zorg. Hierbij wordt nauw samengewerkt met de Nederlandse ambassade in Brussel en toonaangevende instanties aan Nederlandse en Belgische zijde. Dit initiatief zal uiteindelijk uitmonden in een groepsdeelname aan het Partners for International Business (PIB)-programma vanaf januari 2024, bestaande uit diverse ondernemers uit Limburg en de rest van Nederland. Uiteindelijk zal de PIB-groep (bij verwacht succes) ook als basis dienen om soortgelijke trajecten in andere landen op te starten.

Samen met het consulaat in Chicago en het publiek-private NLWorks is ook de samenwerking op het gebied van agritech geïntensiveerd in het Amerikaanse Kentucky. Ontwikkelingen zijn post-corona weer opgepakt en bieden veel perspectief. Een bezoek aan de Brightlands Greenport Venlo Campus en ondernemingen in de omgeving Noord-Limburg hebben voor veel nieuwe ideeën en inspiratie gezorgd.

NOM

De NOM heeft mooie stappen gezet in het afgelopen jaar op het gebied van internationaal ondernemen. In 2023 heeft de NOM de opdracht Trade Relations door het ministerie van Buitenlandse zaken weten uit te breiden naar alle noordelijke provincies. Daarmee kunnen we sinds September ook Friese en Groningse ondernemers met internationale ambities ondersteunen door 1-op-1 gesprekken aan te gaan en advies op maat te bieden. Het bezoek van de minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking markeerde deze uitbreiding met haar bedrijfsbezoeken in Friesland en Drenthe.

Voor deze uitbreiding naar alle noordelijke provincies is een samenwerking aangegaan met de publieke uitvoerders in de provincies. Een kerngroep bestaande uit de vier partners (NOM, Ynbusiness, GroBusiness, Ik ben Drents ondernemer) en de drie Provincies geeft sturing aan deze uitvoeringssamenwerking. In 2024 wordt vanuit deze kerngroep Internationaal Ondernemen gewerkt aan de ontwikkeling van beleid en uitvoeringsplannen voor de drie provincies en de gezamenlijke regio.

In 2023 voegde Oost NL een nieuwe, kansrijke regio toe aan de focuslanden: de Baltische staten. De North-Sea Baltic Corridor loopt van de haven van Rotterdam tot aan Helsinki en doorkruist daarbij Oost-Nederland. Het is een belangrijke corridor voor het vervoer van zowel personen als goederen.

Door geopolitieke ontwikkelingen zal er de komende jaren veel gebeuren op en rondom de North Sea Baltic Corridor. Duurzaamheidsopgaven, digitalisering, verbeterde aansluiting met het westen van Europa en ook een toenemende vraag naar transport en vervoer zorgen voor de noodzaak om de corridor te blijven ontwikkelen. Om aan deze ontwikkelbehoefte te blijven voldoen, focust Oost NL zich binnen de bredere samenwerking op het opbouwen van een internationaal netwerk langs de corridor en het ontsluiten van zakelijke kansen in met name de Baltische Staten.

Onderdeel hiervan was de organisatie van een verkennende vijfdaagse handelsmissie naar Estland en Letland in september 2023, samen met het postennetwerk in beide landen. Tijdens bezoeken aan Vilnius, havenstad Klaipeda en Riga konden deelnemers kennismaken met beide landen en de mogelijkheden bekijken die er liggen voor (Oost)-Nederlandse bedrijven die actief zijn op het gebied van innovatie, duurzaamheid, logistieke dienstverlening en maakindustrie. De matchmaking tijdens deze missie werd verzorgd door het Enterprise Europe Network (EEN).

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Sinds 2023 wordt er in het kader van de verduurzaming extra subsidie verleend voor 'groene' projecten. Als een project of technologie substantieel bijdraagt aan het creëren van duurzame export en aan de vergroeningsdoelen van het 'Toetsingskader groene projecten' is er extra financiële ondersteuning mogelijk binnen de regelingen SIB, DHI en PIB.

Ook zien we duurzaamheid terug in de activiteiten die werden georganiseerd. Missies en evenementen richtten zich in grote mate op duurzame thema's. In het kader van duurzame mobiliteit werden bijvoorbeeld samen met TINL-partners de internationale duurzame mobiliteitsdagen georganiseerd. Op het gebied van duurzame bouw en energie vond een geslaagde missie plaats naar Zweden.

Daarnaast werd de verbinding tussen handel en ontwikkelingssamenwerking kracht bijgezet met de start van de 'combi tracks': een aanpak die zich specifiek richt op veertien opkomende landen in Azië, Afrika en Zuid-Amerika.

2023 bleek een succesvol jaar voor ROM Utrecht Region. We borduurden voort op gevalideerde activiteiten en sloegen nieuwe wegen in met onze versterkte focus op onze ecosystemen: Life Sciences & Health, Earth Valley, waarbij duurzame (fiets)mobiliteit belangrijk is en New Digital Society, met een focus op gaming, media en EdTech.

Hierbij zoeken we altijd de samenwerking met TINL-partners en met intermediaire brancheorganisaties zoals de TFHC en de Dutch Cycling Embassy. Op deze manier bereiken we zoveel mogelijk Nederlandse ondernemers.

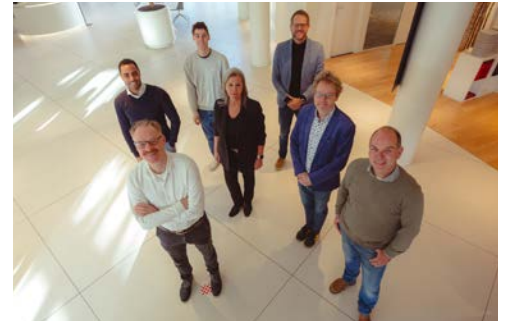
Enkele hoogtepunten van 2023:

- De deelname van tientallen ondernemers aan het Nederlands paviljoen op de BETT in Londen.
- De Globaliser Edtech met zeven Utrechtse ondernemers. Onze eerste handelsmissie naar Nordic Game vond plaats met ondernemers uit de gamingindustrie.
- De langverwachte implementatie van de Duitsland Fietsstrategie met NL paviljoens op de PolisMobility en de IAA.
- Het organiseren van missies voor ondernemers in de duurzame mobiliteit naar de VS en naar Engeland (met Amsterdam Trade & Innovate en Brainport Eindhoven).
- Op stap met Life Sciences & health (LSH)-ondernemers naar de DMEA in Berlijn en de Medica in Düsseldorf.
- Op stap met Earth Valley-ondernemers naar de Intergeo in Berlijn en Smart City in Barcelona.
- Onze informatiesessies over internationalisering, die op veel belangstelling konden rekenen.

Per saldo was het een succesvol jaar waarbij onze vraaggerichtheid, focus op ecosystemen en slimme samenwerkingen goed rendeerden. Dat laatste blijkt uit het feit dat al onze doelstellingen gehaald zijn. Met als kers op de taart: de waardering van de ondernemers die deelnamen aan onze activiteiten, uitgedrukt in een gemiddeld cijfer van bijna een 9.

Testimonial

“De missies die ROM Utrecht (mede) organiseert zijn voor Sensoterra als startup enorm waardevol. Door de goede voorbereidingen vanuit de ROM, scheelt het ons heel veel geregeld. Daarnaast zitten de programma’s ook inhoudelijk erg goed in elkaar, we worden altijd gekoppeld aan waardevolle partijen ter plaatse – waar we zelf niet altijd even makkelijk mee in contact kunnen komen. Kortom, het is goed voor de business - en dat is toch waar we het uiteindelijk voor doen.”

Als Rotterdam Partners zit het in ons DNA om initiatief te nemen en voorop te lopen. Dit komt voort uit de typisch Rotterdamse ‘geen woorden, maar daden’-mentaliteit. Naast het voortzetten van bestaande programma’s hebben we als Rotterdam Partners ook dit jaar weer mooie nieuwe dingen gedaan in Maritiem & Haven, Energie & Tech, Sustainable Urban Development & Smart City, en Agri & Horti.

Een mooi voorbeeld is de uitrol van de in 2023 ontwikkelde Agrifood Roadmap voor het bewerken van de Amerikaanse markt. Deze roadmap geeft ons als TINL-netwerk richting voor het bewerken van de Amerikaanse markt. De roadmap heeft een geografische focus en daarbij behorende thematiek gedefinieerd, waarmee we als Rotterdam Partners het afgelopen jaar aan de slag zijn gegaan.

Ook sloegen we in juni de handen ineen met OostNL en InnovationQuarter en organiseerden we samen met RVO en het postennetwerk in de Verenigde Staten en Canada een innovatiemissie op het gebied van alternatieve eiwitten naar Minneapolis en Calgary. Samen met OostNL zal hier in 2024 een vervolg aan worden gegeven. Daarnaast gaan we in dit jaar aan de slag met activiteiten voor de Amerikaanse tuinbouwsector, met als doel om ook hier een consortium te vormen voor een meerjarige marktwerking.

Trade Relations Programma

In het Trade Relations Programma (TRP) bezoeken de regionale TINL-partners Nederlandse mkb'ers en startups in hun regio. Tijdens deze 1-op-1 gesprekken denken wij met ondernemers mee over de kansen, behoeften, knelpunten, risico's en de invloed van actualiteiten bij internationalisering én over beschikbare ondersteuningsmogelijkheden om succesvol te ondernemen over de grens.

In 2023 is het programma van een tijdelijk naar een structureel programma gegaan, waardoor het ons blijvend mogelijkheden biedt om ondernemers te ondersteunen. Dat hebben wij in 2023 dan ook vol enthousiasme gedaan.

Veel ondernemers hebben hun (latente) behoeften niet scherp, de gesprekken helpen ondernemers om focus aan te brengen. De partner pakt een verzoek om ondersteuning direct op, of verwijst de ondernemer voor meer ondersteuning door naar de juiste private en/of publieke partners, marktpartijen en trainingen. Zoals het Export Accelerator Program of Globaliser, nationale en regionale handelsevents en missies, subsidieprogramma's en financieringsmogelijkheden. Ook binnen het TRP werken de TINL-partners samen, door bijvoorbeeld ondernemers te verwijzen naar een evenement in een andere regio, wanneer dit goed past.

Door het TRP krijgt Trade and Innovate NL een goed beeld van wat er speelt bij ondernemers in diverse sectoren in de regio. Dit is van belang zodat de ondersteuning, programma's en handelsmissies continu aangepast kunnen worden aan de behoefte van de ondernemer. De gevoerde gesprekken en inzichten van de afgelopen twee jaar zijn beschreven in de jaarrapportages.

In 2023 hebben de Trade & Innovate NL partners 834 TRP gesprekken gevoerd.

Inkijkje in een Trade Relations Gesprek

Mark Smits, International Trade Developer bij LIOF, voerde in 2023 meer dan 90 gesprekken met bedrijven die zaken doen of willen gaan doen over de grens. Hij geeft ons een inkijkje in wat er komt kijken bij dit soort gesprekken.

Hoe gaat een TRP gesprek in z'n werk?

Bij voorkeur plan ik altijd een fysiek gesprek bij het bedrijf. Dit geeft simpelweg een beter beeld van de organisatie en de dienst of het product dat het bedrijf verkoopt. Het is leuk om te merken dat ondernemers trots zijn om hun werk te laten zien. Het verloop van een gesprek verschilt nogal. Soms kom ik voor het eerst bij een ondernemer, soms is er al een collega van LIOF's investeringsafdeling geweest, of soms ben ikzelf of een collega al eens bij het bedrijf geweest. Bij een eerste gesprek gaat het vaak om het ophalen van informatie. Niet als een interview hoor, het is altijd een gesprek, waarin ik wel de achterliggende vragen in mijn hoofd houd. Ook introduceer ik dan LIOF, Trade & Innovate NL en RVO. Bij een vervolgbezoek kunnen we wat dieper in gaan op internationaliseringsvragen. Na het gesprek volgt vaak een rondleiding. Dat is het perfecte moment om op een informele manier meer te leren over het bedrijf.

Hoe kunnen de TR adviseurs bedrijven helpen?

Dat is afhankelijk van de ervaring en de behoeftes van een bedrijf. Toen ik net startte kon ik vooral contacten leggen, zoals met RVO en de posten, marktinformatie aanbieden, en matchmaking faciliteren via EEN. Nu probeer ik ook meer te adviseren door de ondernemer een spiegel voor te houden. Het komt voor dat simpele vragen dan nog onbeantwoord zijn, zoals waarom de ondernemer een specifieke buitenlandse markt heeft gekozen om zich op te richten. Het zet ondernemers aan het denken. De grootste toegevoegde waarde is en blijft het nationale en internationale netwerk wat wij kunnen bieden.

Wat vind jij het leukst aan het voeren van deze gesprekken?

Ik word altijd blij van de grote diversiteit van ondernemers, bedrijven, diensten en producten. De ene dag spreek ik een ondernemer die autoclaven verkoopt; apparaten die hout kunnen verduurzamen middels vacuümdruk impregnatie en de dag erna ben ik bij een ondernemer die hangmatten exporteert. De mix van ervaren en onervaren ondernemers is leuk, en het enthousiasme en doorzettingsvermogen van alle ondernemers geeft energie. In mijn rol kan ik echt een ondernemer ondersteunen en faciliteren.

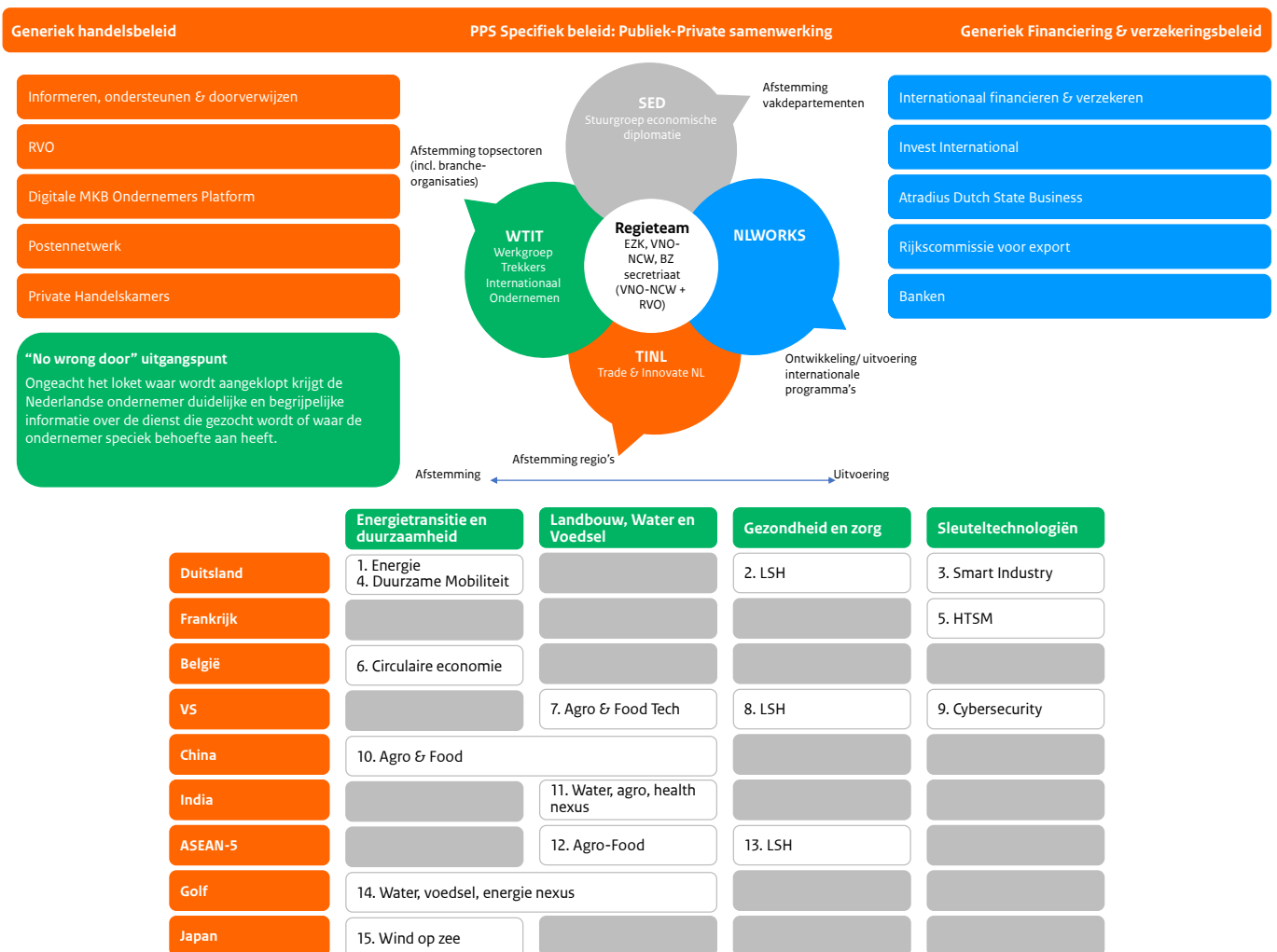
Mark Smits

Publiek-private samenwerking

Publiek Private samenwerking is voor het Ministerie van Buitenlandse Zaken een belangrijk instrument. Het doel van de versterking van de Publiek Private Samenwerking is het nog beter signaleren, ondersteunen en verzilveren van internationale kansen voor het Nederlandse bedrijfsleven en relevante kennisinstellingen. Met de publiek-private spelers zoals VNO-NCW

en RVO wordt gewerkt aan versterking van de samenwerking, mede op basis van de beleidsreactie op de IOB-evaluatie van het PPS-netwerk. TINL is onderdeel van het ecosysteem, draagt door haar samenwerking bij aan afstemming met de regio's aan verdere aansluiting van de activiteiten van TINL partners op het outbound internationaliseringsbeleid.

Ecosysteem publiek-private samenwerking voor internationaal ondernemen.

Vooruitblik

Annette Wijering, RVO Internationaal Ondernemen & Voorzitter TINL

Wat is een succes uit 2023 dat je mee wil nemen naar het nieuwe jaar?

Toch wel de positieve evaluatie en waardering voor de ontwikkeling en de rol van TINL, en de bevestiging van het Trade Relations Programma die weer terugkwamen in de kamerbrief over publiek-private samenwerking. Daarnaast heel positief dat het ministerie van Economische Zaken en Klimaat outbound internationalisatie als nadrukkelijke taak van de regionale ontwikkelingsmaatschappijen heeft bevestigd en ondersteunt. Eigenlijk is dit samen te vatten als: het succes van het netwerk is benadrukt.

Heel praktisch ben ik erg trots op het partnership-budget. Dat is 25 keer ingezet in 2023, op een aantal grote, gezamenlijk opgezette evenementen, zoals het World Hydrogen Summit, de Internationale Economie Week (met een grotere rol voor de TINL-partners) en de Internationale Themadag Proteïne.

Waar liggen volgens jou nieuwe kansen in 2024? Of misschien in de komende jaren?

Nieuwe kansen zie ik in uitbreiding naar nieuwe markten en een sterkere inzet op thema's en ecosystemen. Qua landen denk ik hierbij, net als de anderen, ook met name aan kansen op de Europese markten, zoals bijvoorbeeld Frankrijk. Een voorbeeld van een opkomend thema is eiwit(transitie). Verder merken we dat we onze ondernemers steeds beter kennen, waardoor we ook die gerichte inzet kunnen doen. Er is echt een slag gemaakt op het gebied van business intelligence, waarmee we onze dienstverlening goed kunnen aanpassen op veranderingen in trends. Door die business intelligence zien we aandacht bij ondernemers voor andere markten en thema's snel. We programmeren hierdoor ook op een breder aantal landen en thema's.

Daarnaast kunnen we onze inzet op meerjarig programmeringen verder uitbouwen volgend jaar. Daarbij willen we actief de samenwerking zoeken bij de internationaliseringsplannen van de topsectoren en/of andere private coalities die willen internationaliseren.

Waar kijk je het meest naar uit in 2024?

Ik noemde de Themadag Proteïne al eerder als succes in 2023 en daar gaan we ook in het komende jaar weer mee verder. Ik vind het goed dat we weer een aantal themadagen gaan organiseren op sterke clusters en dat de teams ook bezig zijn met nieuwe thema's, zoals bijvoorbeeld Life Sciences & Health.

Chris van Voorden, InnovationQuarter

Wat is een succes uit 2023 dat je mee wil nemen naar het nieuwe jaar?

Waar ik trots op ben is het opschalen van Globaliser, het programma waarmee we bedrijven helpen hun internationale groei te versnellen door te focussen op hun strategie en doelmarktselectie. Dit programma wordt nu nationaal ingestoken en doorontwikkeld met financiering vanuit de One Single Hub-regeling van RVO. Voor de komende periode hebben we al meerdere Globalisers gepland staan, bijvoorbeeld voor bedrijven in de agrifood tech en energy & mobility-sector.

Waar liggen volgens jou nieuwe kansen in 2024? Of misschien in de komende jaren?

In 2024 kunnen we nog meer kansen in Europa benutten. Handelsactiviteiten richten zich steeds meer op Europese markten in plaats van op markten buiten Europa. Misschien liggen hier kansen om een speciaal programma op te zetten. Onze activiteiten reflecteren dit ook: ongeveer driekwart van de geplande handelsactiviteiten richt zich op Europa. Er liggen vooral kansen in 'nieuwe' Europese markten, zoals in Zuid-Europese landen.

Waar kijk je het meest naar uit in 2024?

Ik kijk het meest uit naar de verdere samenwerking met de TINL-partners. Die is al heel prettig; belangrijk om dit in 2024 weer verder voort te zetten. Ik krijg er veel energie van, bijvoorbeeld van de TINL-heidagen waar we als netwerk nadenken over de gezamenlijke strategie, maar ook van de evenementen die we gezamenlijk organiseren.

Anne Verhaag, Brainport Development

Wat is een succes uit 2023 dat je mee wil nemen naar het nieuwe jaar?

Bij Brainport Development merken we dat inhoudelijke clusters steeds steviger staan, en ook landelijk aan kracht winnen, denk aan de clusters op batterij of mobiliteit. Daardoor kunnen ze nu planmatige, georganiseerde en meer doelgerichte keuzes maken op het gebied van internationalisering in samenwerking met andere partijen in het land. Internationaal wordt meer een integraal onderdeel van de strategie van die clusters, ook mede aangejaagd door het Nationaal Groeifonds. De basis die hiervoor is gelegd zou ik graag willen meenemen naar het komende jaar.

Waar liggen volgens jou nieuwe kansen in 2024? Of misschien in de komende jaren?

Bij Brainport Development verwachten wij dat op verschillende gebieden zoals batterij, waterstof en

defensie echt nieuwe kansen ontstaan omdat de clusters toe zijn aan gestructureerde internationale stappen. Die moeten we faciliteren en daarop moeten we bundelen.

Ik sluit me aan wat betreft de focus op Europa. Europa investeert veel in innovatie en werkt aan het versterken van waardeketens, waardoor het Europese speelveld voor veel Nederlandse bedrijven extra interessant is, zowel als afzet en toelevermarkt maar ook voor innovatiesamenwerkingen, investeringen of als startup-grond. Ik zie daarin niet per se de voorkeur voor heel specifieke Europese landen; bedrijven gaan inspelen op inhoudelijke beleids- en investeringskeuzes in verschillende Europese landen - denk aan de grootschalige inzet op chips of waterstof productie.

Waar kijk je het meest naar uit in 2024?

Hierbij kom ik toch nog even terug op het antwoord van mijn eerste vraag. Ik hoop en verwacht dat we kunnen oogsten van wat er is opgebouwd in de afgelopen jaren, en dat er op internationaal gebied in goede samenwerking (met bijvoorbeeld het Rijk) mooie, planmatige, stappen kunnen worden gezet. Waarbij we internationalisering niet alleen zien als losse stappen in handelsbevordering maar als een integraal verhaal waarin de ontwikkeling en groei van een sector of cluster internationaal het uitgangspunt is. En dat er dan vervolgens concreet mooie evenementen uit voortvloeien, zoals de sterke vertegenwoordiging van de LSH sector op de Medica en Compamed in Düsseldorf. In 2023 zijn we hier als TINL naartoe gegaan. Dit is goed bevallen en voor 2024 willen we onze aanwezigheid daar uitbouwen.

Fons de Zeeuw, OostNL

Wat is een succes uit 2023 dat je mee wil nemen naar het nieuwe jaar?

Ik zie dat de Trade Relations gesprekken in de loop van de tijd steeds meer diepgang krijgen. Dat leidt echt tot vervolgacties. Deze stijgende lijn moet zich in 2024 verder voortzetten. Er zijn veel voorbeelden van relevante vervolgacties. Zo zijn we nu in contact met een groep bedrijven die interesse hebben in de wederopbouw in de Oekraïne op het moment dat dat kan. Hier zijn we een consortium voor aan het

samenbrengen op het gebied van Agritech. Het is belangrijk om hier vast over na te denken en op in te spelen.

Waar liggen volgens jou nieuwe kansen in 2024? Of misschien in de komende jaren?

Er zijn zeker kansen maar ook wel bedreigingen. Eerst die bedreigingen maar even. Als je kijkt naar de cijfers van het CBS, dan zie je dat er gedurende de afgelopen kwartalen een daling is van de Nederlandse export. En bijvoorbeeld RaboResearch voorspelt ook dat deze trend zich in 2024 gaat voortzetten. Export is goed voor een derde van ons bruto nationaal product (bnp). Daarom is dit een zorgelijke trend. TINL wordt daarom nog belangrijker en we moeten fors inzetten op het Trade Relations Programma en op het gezamenlijk organiseren van handelsreizen en beursbezoeken om de nadelige gevolgen van deze trend teniet te kunnen doen. De hele geopolitieke situatie leidt bij bedrijven onderbewust toch tot voorzichtigheid. Er heerst een negatief sentiment, en wij moeten ons ervoor inzetten om de negatieve gevolgen hiervan te beperken.

We zien dat er meer naar Europa wordt gekeken. Maar ook niet alleen naar Europa: de EXPO 2025 in het Japanse Osaka komt er natuurlijk ook aan. Dat gaat hele mooie kansen bieden voor Nederlandse bedrijven om zich in het buitenland te profileren. Oost NL is gevraagd door het ministerie van Buitenlandse Zaken en de Nederlandse ambassade in Tokio om de agrifood-track te leiden. We pakken dat op, samen met de andere ROM's. Binnen Europa heb ik de indruk dat er onder meer mogelijkheden liggen in Scandinavië en de Baltische staten. Die laatste waren voorheen erg georiënteerd op Rusland en zoeken nu naar alternatieven. Bijvoorbeeld voor Nederlandse binnenhavens doen zich nieuwe kansen voor. En Duitsland is en blijft natuurlijk ook heel erg belangrijk.

Waar kijk je het meest naar uit in 2024?

De voorbereiding op Osaka 2025 wordt een belangrijk project. Die activiteiten gaan volop van start en de programmering moet dit jaar eigenlijk wel rond komen. Het is een prachtig project, samen met de TINL partners, en we hebben er ontzettend veel zin in. Wij vinden het een enorme eer om hieraan bij te dragen.

Contact

Amsterdam Trade & Innovate

+31 6 3806 8194
 trade@amsterdam.nl
 www.iamsterdam.com/trade

Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM)

+31 88 8311 120
 trade@bom.nl
 www.bom.nl/internationaliseren

Brainport Eindhoven

+31 40 751 2424
 info@brainportdevelopment.nl tav Anne Verhaag
 www.brainporteindhoven.com

Horizon Flevoland

+31 320 343 100
 info@horizonflevoland.nl
 www.horizonflevoland.nl

Impuls Zeeland

+31 118 724 900
 info@impulszeeland.nl
 www.impulszeeland.nl

InnovationQuarter

+31 88 474 7255
 info@innovationquarter.nl
 www.innovationquarter.nl

LIOF

+31 43 3280 280
 info@liof.nl
 www.liof.nl

Investerings -en ontwikkelingsmaatschappij voor Noord-Nederland (NOM)

+31 50 5214 444
 info@nom.nl
 www.nom.nl

Oost NL

+31 6 2013 2531
 judith.vandebovenkamp@oostnl.nl
 www.oostnl.nl

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)

+31 6 2508 2806
 elmir.gobeljic@rvo.nl
 www.rvo.nl

ROM Utrecht Region

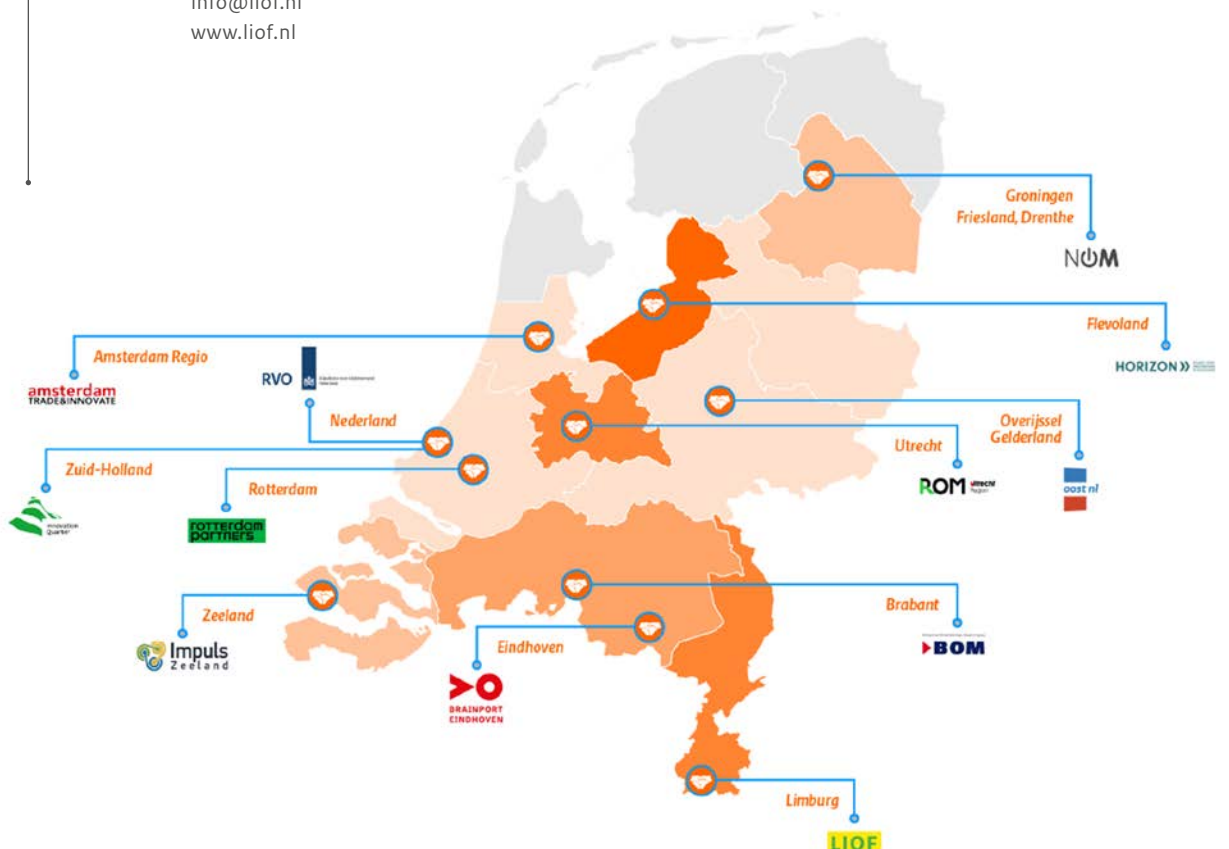
+31 85 0221 344
 info@romutrechtregion.nl
 www.romutrechtregion.nl

Rotterdam Partners

+31 10 790 0140
 contact@rotterdampartners.nl
 www.rotterdampartners.nl

Trade and Innovate NL

+31 6 1137 6722
 emar.gemmeke@rvo.nl
 www.tradeandinnovate.nl

De TINL-partners hebben een unieke positie als uitvoeringsinstrument van Rijk en Regio. Zij versterken de innovatie- en concurrentiekracht in de regio, vervullen een rol bij het ontwikkelen van (internationale) ecosystemen, bovenregionale samenwerking en het versnellen van maatschappelijke transitie en dragen bij aan het geïntegreerd inzetten van innovaties, investeringen en export voor (internationale) ecosysteemontwikkeling.

*Een krachtig publiek netwerk
dat het verdienvermogen van
Nederland versterkt*

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

BRAINPORT
EINDHOVEN

Brabant Development Agency

HORIZON » RUIJME VOOR
ONDERNEMEN
IN FLEVOLAND

amsterdam
TRADE&INNOVATE

Innovation
Quarter

Impuls
Zeeland

NOM

oost.nl

ROM Vrecht
Region